

Cristian Burci: de la ganduri de pensionare dupa vanzarea Prima TV a devenit lider pe vagoane de marfa in Europa

Adrian Cojocar 19.10.2009

Cristian Burci, 44 de ani, unul dintre pionierii publicitatii in Romania si fondator al grupului de publicitate Graffiti BBDO, care prin afacerile derulate cu vagoane a plasat Romania ca lider european in domeniu, spune ca in actualul context de piata gasirea de noi pietee de desfacere este singura solutie de supravietuire.

Burci si-a inceput afacerile in Romania imediat dupa revolutie intr-o piata a publicitatii inexistentă la acea data, pentru ca mai apoi sa se implice in productia de vagoane si transportul de marfa, punand bazele grupului International Railway Systems (IRS), lider la nivel european. Grupul pe care-l controleaza a avut anul trecut o cifra de afaceri de circa 500 milioane de euro si aproximativ 7.000 de angajati.

"Pe mine revolutia m-a prins in Statele Unite. Dar am venit repede dupa asta in mai 1990 si chiar am facut primul lucru in '90, impreuna cu o companie americana, Santeck din Huston, am adus in Romania seriile Dallas si Cartea Recordurilor.

Nu ma gandeam ca se va intampla revolutia. M-am intors in '90 sa vad ce se poate face", isi aminteste Cristian Burci.

Strategia de inceput a omului de afaceri era una foarte simpla dupa cum spune si el: sa umple golul de pe piata romaneasca de publicitate, care era un loc fara niciun fel de competitie.

"Exista o singura televiziune, nu exista presa scrisa. A fost explozia de presa scrisa dupa revolutie. Existau foarte putine firme multinationale si foarte putine produse ale firmelor multinationale. Romania nu era pe harta la momentul 1990 ca o piata de consum pentru aceste firme. Ceea ce vedem astazi in supermarket si ceea ce este pe strada si ni se pare obisnuit acum in viata de zi cu zi nu exista de niciun fel la momentul respectiv", spune Burci.

A adus Dallasul si Cartea Recordurilor in Romania

Seriile Dallas si Cartea Recordurilor le-a dat in schimbul a minute de publicitate, reclamele la tigarile Kent care au aparut in acestea fiind primele spoturi publicitare comerciale care au aparut pe televiziunea romana.

Prin anul 1992 a pornit prima agentie de publicitate, Graffiti, care a fost prima agentie full-service din Romania, in urma unei investitii initiale de 60-70.000 de dolari, bani pe care-i stransese anterior.

"Au fost niste ani extraordinar de frumosi la inceputurile publicitatii si cred ca Graffiti din anii respectivi a fost poate cel mai productiv loc pentru piata de publicitate. Acolo au lucrat cei care conduc majoritatea agentilor de astazi: Paul Radu de la Initiative, Zoltan Szigeti de la The Group, Mihaela Nicola, Dragos Grigoriu, Marijan Popescu. Era o perioada melancolica", isi aminteste Cristian Burci.

Mai apoi a continuat sa creasca grupul. A format mai multe agentii, a rupt din grupul Graffiti partea de media si a trecut pe partea de outdoor.

Ulterior s-a asociat cu gigantul american in publicitate BBDO, care a preluat 20% din actiunile agentiei pentru 500.000 de dolari, devenind astfel pentru prima data milionar.

"Ne-am asociat cu BBDO pentru ca ei deservesc mari clienti din toate pietele din lume. Prima data cand intri pe piata de publicitate ai dorinta sa te asociezi, sa devii partener, sa fii afiliat la o agentie multinationala care odata iti ofera training pentru oameni si ridicarea profesionala a oamenilor, respectiv isi ofera clienti.

BBDO a cumparat la momentul respectiv un pachet de 20% din agentia Graffiti pentru un pret extraordinar de atragator in '93-'94, in jur de 500.000 de dolari care dadea companiei o evaluare de 2,5 milioane de dolari", a precizat Burci.

Omul de afaceri spune ca la momentul respectiv s-a dezvoltat in ton cu piata, care a cunoscut o explozie, de la zero, cat era in '90' la revolutie, a ajuns la peste jumătate de miliard de euro anul trecut.

"Undeva prin '94 - '95 am creat primul ziar in culori din Romania, Ultimul cuvânt, care a dat faliment pentru ca a mers foarte prost. A fost difuzat vreo sase luni. Noi l-am creat pentru a vinde publicitate color si cred ca a fost usor inaintea timpului. Daca ziarul acela ar fi aparut 3-4 ani dupa, cred ca ar fi functionat foarte bine", este de parere Burci.

A vandut la pachet Prima TV si doua radiouri

Mai apoi grupul s-a mutat pe televiziune si prin anul 1997 a cumparat o mica licenta de Bucuresti, denumita Amerom Television de la un grup de romani americani, armeni pe care a reimpachetat-o si rearanjat-o si a lansat-o in urmatorul an sub ceea ce este si astazi, Prima TV.

"Ne-am zbatut cu Prima ani de-a randul, cand mai bine, cand mai rau pana in 2005, an in care am reusit s-o vindem impreuna cu cele doua radiouri pe care le cumparasem intre timp. In 2002 cred ca am cumparat reseaua UniPlus pe care am transformat-o in Star FM si care este actualul Magic FM si Radio Contact, pe care cred ca l-am luat in 2003 si l-am transformat in Kiss FM. Pachetul de la momentul respectiv a fost cumparat de SBS in 2005", spune Cristian Burci.

Pachetul Prima si cele doua radiouri au fost vandute in schimbul a circa 32-33 de milioane de euro.

Lansarea in businessul cu vagoane: o greseala norocoasa

"Din greseala am ajuns in businessul de vagoane, dar o greseala care s-a dovedit foarte buna. In 2002 doua companii americane au fuzionat in Statele Unite: Trinity si Thrall La momentul respectiv Trinity opera doua fabrici in Europa una la Arad si una la Turnu Severin, iar Thrall opera alte doua in Europa: una la Studenka in Cehia si alta la York in Anglia. Cand au fuzionat cele doua au zis ca sunt prea multe fabrici pentru noi si trebuie sa inchida doua fabrici: fabrica de la Turnu Severin si cea de la York", spune Burci.

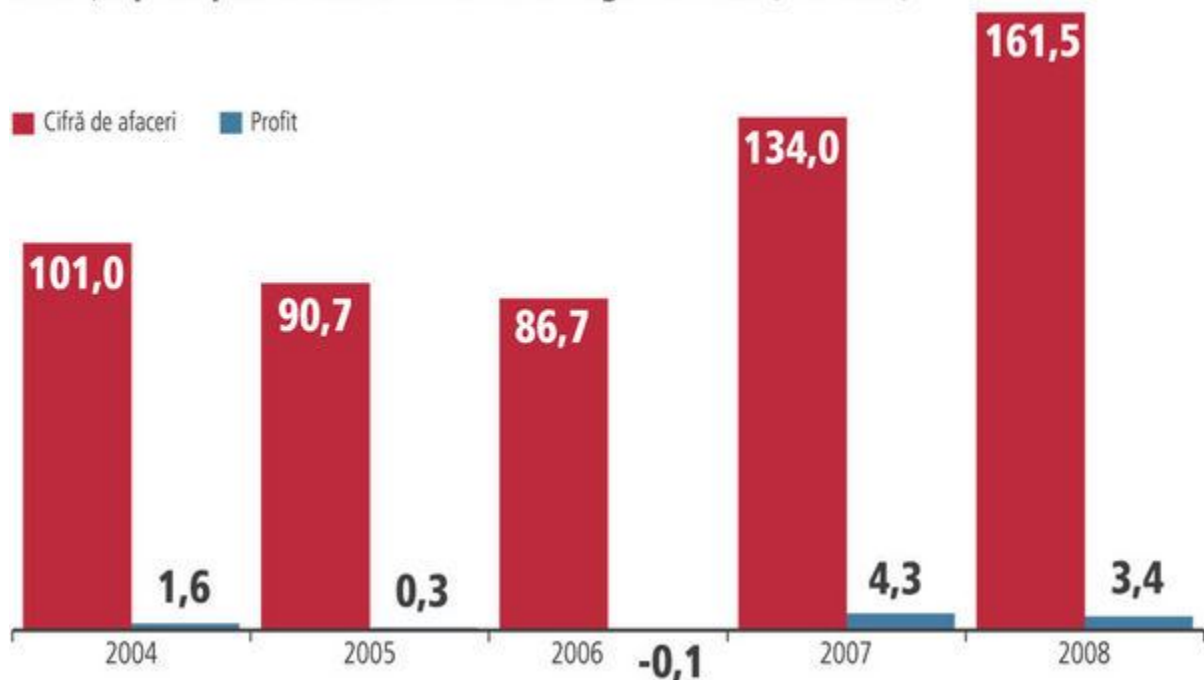
Fiind nascut in Turnu Severin, a fost rugat sa se implice in salvarea fabricii de vagoane din oras care era pe punctul de a fi inchisa, iar in urma discutiilor cu americanii de la Trinity a reusit sa faca cu ei un deal pe care-l considera ca "extraordinar de atractiv".

"Am luat fabrica, care era o fabrica extraordinar de buna, poate era fabrica pe care ei ar fi trebuit s-o tina nu s-o inchida, dar asa este in viata, mai tine si de noroc. Tranzactia avea o suma foarte mica. Trinity bagase 10 milioane de dolari in ea. Cum noi nu puteam sa dam 10 milioane la momentul respectiv, cum ei voiau s-o inchida, am ajuns la concluzia sa le dam o suma de un milion de dolari la inceput, urmand ca din profiturile viitoare, daca fabrica face profit, sa le impartim jumate-jumate pana la recuperarea sumei, care mie la inceput mi

s-a parut foarte dificil de realizat. Timpul a facut ca noi sa fim operatori buni si Trinity sa-si recupereze investitia in fabrica", spune Cristian Burci.

In 2004, tot in orasul natal, a reusit sa preia controlul santierului naval din localitate,

Evoluția principalilor indicatori ai Astra Vagoane Arad (mil. euro)

Severnav, dupa o tranzactie prin care SIF Oltenia a cedat un pachet de 16,6%, iar mai apoi, in urma unei operatiuni de majorare de capital a ajuns sa detina 51% din actiunile Severnav.

A cumparat Romvag de la lichidator pentru 250.000 de euro

"In 2004 cred ca am facut cea mai buna afacere in domeniul acesta. O firma germana care a privatizat Romvag de la Caracal a dat faliment in Germania si am reusit atunci sa cumparam in totalitate Romvag de la lichidator pentru «enorma» suma de 250.000 de euro", spune Burci.

Afacerile cumparate de Burci in domeniul vagoanelor au cunoscut o crestere exploziva. Astfel, in momentul in care a preluat in 2005 fabrica de vagoane Meva din Drobeta-Turnu Severin, compania rula anual circa 25 mil. euro, iar anul trecut a ajuns la afaceri de aproape 90 mil. euro.

De asemenea, cam in aceeasi perioada, cand a preluat Romvag, producatorul de vagoane din Caracal avea afaceri de circa 10 milioane de euro, iar in 2008 a ajuns la afaceri de 82,3 mil. euro.

Secretul?

"Cred ca noi am fost mai abili in a vinde. Am reusit sa convingem clientii europeni ca putem sa facem vagoane in Romania mai bine decat in Cehia sau Polonia. Am reusit sa mutam mare parte din clientii europeni si sa producem pentru ei in Romania. Sunt o gramada de avantaje in a produce in Romania. Mana de lucru este mai ieftina si nu trebuie sa ascundem chestiunea asta, avem oameni extrem de capabili in domeniu. Exista o traditie si o experienta in productia de vagoane in Romania, poate la fel de puternica cum au avut cehii si polonezii. De ce sa n-o valorifici si cred ca in continuare noi putem sa ramanem extrem de competitivi in Romania pentru urmasorii 15-20 de ani in productia de vagoane", considera Burci.

In trecut a fost acuzat ca a dat mita fostului ministru PSD-ist al transportului, Miron Mitrea beneficiind in schimb de contracte cu societatile si companiile nationale, acuzatii care fac obiectul unui dosar deschis de procurori.

Una dintre firmele lui Cristian Burci, Servtrans Invest, alaturi de firma Carpat Cargo, sunt acuzate ca ar fi capusat CFR-ul, aducand daune echivaland cu 170 mil. lei noi.

De la ganduri de pensionare a devenit lider pe vagoane in Europa

In 2005 a vrut sa se pensioneze. A si facut un pas in acest sens prin vanzarea Prima TV si radiourilor, pentru ca mai apoi sa se indrepte tot catre americanii de la Trinity pentru a le vinde grupul de vagoane. Soarta a facut insa ca din vanzator omul de afaceri sa devina cumparator, el preluand de la Trinity restul de fabrici din Europa.

"Dupa ce am vandut grupul media am incercat sa vand grupul de vagoane inapoi la Trinity pentru ca ei detineau in continuare Studenka Cehia si Aradul si am zis ca am doua solutii: ori il vand, ori fuzionam, ei se ocupa de management si intr-o zi va fi un exit. Trinity insa vroia atunci sa se concentreze pe piata americana si am preluat partea lui Trinity din Europa, care insemna Astra, Apromat, ICPV, Studenka si in felul acesta am devenit cei mai mari producatori de vagoane marfa din Europa, probabil singurul domeniu in care Romania este inca lider european. Eu nu stiu ca Romania sa mai fie lider in Europa decat la productia vagoanelor de marfa", spune Burci.

Tranzactia de achizitie a activelor Trinity s-a ridicat la 25 de milioane de dolari, la care s-a adaugat capitalul de lucru bagat de americani in companii, circa 10 milioane de dolari. "Cu o baza de clienti extraordinara, de la Deutsche Bahn la OBB, caile ferate austrice, franceze, la cele elvetiene si cele mai mari companii de leasing din Europa, anul trecut am reprezentat cam 1,25% din exporturile Romaniei", spune Cristian Burci.

Servtrans a crescut cu transportul de la ArcelorMittal Galati

In 2002, odata cu preluarea primei fabrici de vagoane, Meva din Turnu Severin, omul de afaceri a creat firma de transport Servtrans si a achizitionat o licenta de operare.

"Servtrans a luat foarte mult avant in 2005 pentru ca noi nu am avut foarte multe vagoane pana atunci, dar am decis sa construim un parc de vagoane. In 2005 a fost o cadere a pietei de constructie de vagoane extrem de puternica pentru ca a sarit pretul la tabla, s-a dublat aproape si toti jucatorii din industrie au zis sa asteptam sa nu construim pana nu vedem ce se intampla cu pretul. Si atunci am inceput sa construim pentru Servtrans o flota de 1.300 de vagoane noi care se transopereaza si astazi. Servtrans cred ca in domeniul marfurilor generale si produselor petroliere este transportatorul privat numarul 1 din Romania", a precizat Burci.

In acea perioada a inceput sa preia activitatea de transport a celui mai mare combinat din tara, ArcelorMittal Galati (fostul Sidex). In acest fel a ajuns ca in prezent sa detina in

total o flota de 2.000 de vagoane, o parte din acestea apartinand clientilor, dar care sunt operate de catre companie. De exemplu, combinatul de la Galati are 600-700 de vagoane care le apartin, dar pe care le opereaza Servtrans.

Cum arata businessul astazi?

Grupul IRS, pe care-l detine in productia de vagoane, a ajuns anul trecut la afaceri de 500 mil. euro, dupa ce cu numai doi ani in urma avea afaceri de 76 mil. euro. Productia de vagoane se indreapta aproape integral catre tari din Europa. IRS produce 3% din vagoanele la nivel mondial si cuprinde cei mai mari constructori de material rulant autohtoni, respectiv Astra Vagoane Arad, Meva Dr. Turnu Severin, Romvag Caracal, SMR Bals, la acesta din urma detinand un pachet de 16,5%. Compania este in continuare lider european pe productia de vagoane de marfa si detine circa 70% din desenele vagoanelor care circula pe teritoriul european.

Pe partea de media, anul trecut grupul Graffiti BBDO a avut afaceri de 80 mil. euro si este unul dintre primele trei grupuri de publicitate din Romania.

Grupul Global BBDO Worldwide detine cate un pachet de actiuni de 20% la Graffiti BBDO si la Media Direction. Din BBDO Worldwide fac parte: Graffiti BBDO (full service), cu divizia de PR Pleon Graffiti, agentia de media Media Direction si Proximity, agentie de marketing direct, online, promotional si consultanta in managementul relatiei cu clientii (CRM).

Anul trecut Cristian Burci a cumparat firma de constructii ICIM Arad pentru o suma de circa 10 mil. euro, firma avand o cifra de afaceri de circa 25 mil. euro.

Omul de afaceri estimeaza ca cifra de afaceri a grupului IRS va scadea cu 20% anul acesta pe fondul crizei, iar sectorul de publicitate din tara se va contracta cu 40% in 2009, fapt ce afecteaza si grupul Graffiti si spune ca anul viitor va fi si mai rau.

Mai exista oportunitati de afaceri cum existau dupa revolutie

Intotdeauna intr-o piata se pot crea si dezvolta nise, altfel America sau Germania s-ar fi oprit din crestere de mult daca nu s-ar mai putea construi. Apar nise si apar idei si inovatii. Lumea progresa, ideile incep sa se schimbe.

Dupa parerea mea presa scrisa se apropie de un moment de rascruce pentru ca internetul vrem nu vrem va lua locul presei scrise. Eu cred ca inca vor ramane si vor exista reviste ca lumea sa rasfoiasca in weekend, dar presa cotidiana va fi distribuita electronic. Se termina era masinilor pe benzina, apar cele alimentate cu energie. Trebuie creata infrastructura pentru incarcarea acestora. Din orice avans al societatii sau al tehnologiei se creeaza oportunitati de afaceri.

In '90 gaseai cu greu un telefon fix si faxul de-abia aparuse in vest. In Romania inca era o surpriza.

Ce spune despre:

Cum isi organizeaza afacerile: Are o divizie de productie de vagoane care include cele trei fabrici de vagoane, Astra, Meva si Romvag. Studenka, cele doua institute de proiectare ICPV - Arad si Rail Project. O divizie de transport - Servtrans. O alta divizie de constructii si infrastructura dupa ce a achizitionat la inceputul acestui an firma ICIM din Arad. "Cream acum o companie de inginerie, consultanta si project-management pentru domeniul acesta pe care o vom folosi foarte mult in teritoriile noi pentru ca de exemplu Europa a sczut foarte tare si noi am inceput sa fim extrem de activi in zonele Egipt, Iordania, Arabia Saudita, Irak, Siria", spune Burci.

Cu cine se consulta: Daca ne uitam la partea financiara avem consultanti pe Ernst & Young. Avem consultanti in industrii din partea de banking.

Criza: Eu cred ca vom simti criza in Romania mult mai puternic in 2010 decat am simtit-o anul acesta. La jumatatea lui 2010 cred ca atingem punctul cel mai de jos al crizei, iar cel mai greu moment va fi trimestrul I si II de anul viitor pentru ca vine Craciunul si omul va cheltui pentru ca face parte din cultura noastra de popor si va veni ianuarie 2010 cand lumea va avea foarte putini bani in buzunar, in februarie si mai putini si tot asa.

Cum se fac averile: Sunt de principiu ca afacerile se construiesc pentru ca apoi sa fie vandute. Sunt de principiu ca banii foarte multi nu-i faci in momentul cat operezi businessul. Se fac bani, de crestere, de dezvoltare, dar profiturile reale vin in momentul vanzarii businessului respectiv. Pana cand businessul ajunge la un grad de maturizare nu trebuie sa scoti bani din business, ci trebuie sa pui bani din tot ceea ce crezi pentru a-l putea creste si a-l aduce la un stadiu de maturizare ca sa fie un business viabil.

Companiile la care detine actiuni

In Romania:

Astra Vagoane Arad
Romvag Caracal
Meva Turnu Severin
Servtrans Invest Bucuresti
Severnav Turnu Severin
ICIM Arad
Apromat Arad
ICPV Arad
City Gate
Sirv Marasesti
Impregnat Traverse de Lemn
GRAFFITI/B B D O Bucuresti
IRS Management Bucuresti

In strainatate:

MSV Metal Studenka - Slovacia
IRS Industries - Elvetia
IRS Germany - Germania
Wagon Market - Slovacia
Rail Project - Slovacia
MIN Vagonka si MIN Lokomotiva - Serbia
Specijalna Vozila - Serbia

[http://www.zf.ro/companii/cristian-burci-de-la-ganduri-de-pensionare-dupa-vanzarea-
prima-tv-a-devenit-lider-pe-vagoane-de-marfa-in-europa-5008491/](http://www.zf.ro/companii/cristian-burci-de-la-ganduri-de-pensionare-dupa-vanzarea-prima-tv-a-devenit-lider-pe-vagoane-de-marfa-in-europa-5008491/)